



# ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

## КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

### Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 72  
від 23 червня 2021 року

**Про проект Закону України  
“Про внесення змін до Закону України “Про освіту”  
щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів  
із порушенням принципів академічної доброчесності”  
(реєстр. № 5461 від 05.05.2021)**

Розглянувши проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів із порушенням принципів академічної доброчесності” (реєстр. № 5461 від 05.05.2021), поданий народними депутатами Совсун І.Р., Гришиною Ю.М. та іншими, Комітет зазначає, що головним Комітетом щодо розгляду цього проекту Закону визначений Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Відповідно до Пояснювальної записки проекту Закону його метою є “встановлення академічної відповідальності за передачу академічного твору третій особі для подальшого використання цією особою як автором”.

Проект закону передбачає внесення змін до Закону України “Про освіту”. Зокрема, пропонується додати визначення академічного твору та доповнити статтю 42 “Академічна доброчесність” таким видом порушення академічної доброчесності, як передачу академічного твору третій особі для подальшого використання цією особою як автором.

14 червня 2021 року відбулось засідання підкомітету з питань вищої освіти, на якому був розглянутий законопроект реєстр. № 5461 з урахуванням експертних висновків до нього, зокрема:

1. *Головне науково-експертне управління* висловило зауваження до законопроекту, відмітивши, що з тексту законопроекту незрозуміло, хто саме та яким чином буде нести відповідальність у разі випадку порушення академічної доброчесності шляхом передачі або посередництва при передачі *автором (авторами) академічного твору* або його частини третій особі для подальшого використання цією особою як автором, що свідчить про відсутність достатніх і завершених правових механізмів реалізації його положень. Також ГНЕУ звернуло увагу на необхідність редакційного доопрацювання запропонованої редакції терміну “академічний твір”.

2. *Міністерство освіти і науки України* в межах компетенції не підтримує законопроект реєстр. № 5461 у запропонованій редакції. Зокрема, МОН звертає увагу на те, що законопроектом пропонується віднести до переліку порушень академічної доброчесності передачу або посередництво при передачі автором (авторами) академічного твору або його частини третій особі для подальшого використання цією особою як автором. Водночас дії щодо передачі або посередництва не є діями учасників освітнього процесу, а отже на таких осіб етичні принципи академічної доброчесності не поширюються.

3. *Національна академія правових наук України* робить висновок, що введення нового терміну “академічний твір” у Законі України “Про освіту” не узгоджується з міжнародними та національними нормами в сфері авторського права і суміжних прав та містить помилку технічного характеру. Норми проекту щодо доповнення ч.4 ст. 42 Закону України “Про освіту” новим абзацом, спрямовані на протидію академічній недоброчесності в разі передачі чи посередництва при передачі авторами третім особам, потребують суттєвого доопрацювання. Також в експертному висновку зазначається необхідність внесення відповідних змін до спеціальних законів, зокрема до Закону України “Про вищу освіту”, Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність”.

4. *Інститут законодавства Верховної Ради України* у своєму експертному висновку висловив підтримку законопроекту. Разом з тим зауважив, що законопроект не пропонує механізм протидії та виявлення фактів порушення академічної недоброчесності шляхом передачі або посередництва при передачі автором (авторами) академічного твору або його частини третій особі для подальшого використання цією особою як автором, а також не визначено уповноваженого суб’єкта, який здійснюватиме контрольну функцію щодо цього.

Враховуючи вищезазначене та рішення підкомітету з питань вищої освіти про підтримку законопроекту реєстр. № 5461, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів із порушенням принципів академічної доброчесності” (реєстр. № 5461 від 05.05.2021), поданий народними депутатами Совсун І.Р, Гришиною Ю.М. та іншими, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Включити проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів із порушенням принципів академічної доброчесності” (реєстр. № 5461 від 05.05.2021 року) до порядку денного 5 сесії ІХ скликання Верховної Ради України.

3. Доручити виступити від Комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України народному депутату України, голові підкомітету з питань вищої освіти Ю. Гришиній.

Голова Комітету



Сергій Бабак